

Prejeto	06-11-2012	Priloge
Številka zadeve:	206	Vredn.:
	6033-12/2012/9	

POROČILO O PRESOJI

VLOGE ZA PRVO AKREDITACIJO ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

Ime študijskega programa	Latinsko-ameriške študije
Stopnja in vrsta	magistrski študijski program druge stopnje
Trajanje	2 leti
Vlagatelj	Univerza na Primorskem (prof. dr. Dragan Marušič, rektor)
Predlagatelj	Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije (izr. prof. dr. Vesna Mikolič)

Področja presoje

1. vpetost v okolje (9. člen)

1. izkazano sodelovanje ali namere o sodelovanju s podjetji, organizacijami

Visokošolski zavod izkazuje namere o sodelovanju z različnimi organizacijami. FHŠ se kot članica Univerze na Primorskem na nivoju Univerze na Primorskem povezuje z gospodarstvom in drugimi uporabniki znanja. Za ta namen je UP ustanovila Center za razvoj in prenos znanja, Svet zaupnikov, Konzorcij za razvoj visokošolskega izobraževanja na področju Naravoslovja in inovativnih tehnologij na Primorskem, Štipendijski sklad, Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske, Center za sodelovanje z gospodarstvom in Karierni center. Neposredno povezavo z gospodarstvom pa univerza udejanja preko Univerzitetnega razvojnega centra in inkubatorja Primorske (UIP), katerega soustanoviteljica in družbenica je, in v okviru Konzorcija za visokošolsko izobraževanje na področju naravoslovja in inovativnih tehnologij na Primorskem. V okviru UP FHŠ deluje na področju raziskovanja ena raziskovalna skupina, in sicer v okviru Inštituta za medkulturne študije UP FHŠ s 43 raziskovalci.

Zavod sodeluje z različnimi organizacijami in institucijami, kar je razvidno iz vloge. Tudi magistrski program druge stopnje Latinsko-ameriške študije predvideva sodelovanje oz. namero o sodelovanju.

2. povezanost med kompetencami diplomantov in razpoložljivimi zaposlitvami v okolju; zaželeno analize o zaposlitvenih možnostih diplomantov

Univerza na Primorskem je skupaj s tremi drugimi univerzami (Univerzo Megatrend v Beogradu, Srbija, Univerzo Peč, Madžarska in Univerzitetni inštitut za raziskave Jose Ortega y Gasset, Španija) sprejela dolgoročno-strateško odločitev oblikovati skupni študijski program 2. stopnje Latinsko-ameriške študije.

Začetni konzorcij dveh polnopravnih in dveh pridruženih članov namerava v prihodnje razširiti z vključitvijo novih partnerjev zlasti iz Latinske Amerike, ki se tudi že ponujajo za partnersko sodelovanje kot npr. Metropolitan Autonomous University iz Mehike s katero so podpisali tudi pismo o nameri za sodelovanje na študijskem programu. Konzorcij trenutno sodelujočih univerz zagotavlja razvejano mrežo partnerstva z institucijami kot so univerze, inštituti, podjetja, ambasade, Latinske Amerike in Evrope.

S študijskim programom se želi UP FHŠ strateško umestiti v prostor medregionalnega dialoga Evrope z Latinsko Ameriko in s tem prispevati k izobraževalni in raziskovalni prepoznavnosti prostora Latinske Amerike v Sloveniji in mednarodnem okolju.

Študentje študijskega programa Latinsko-ameriške študije bodo pridobivali znanja s področja humanističnih ved, organizacijskih in ekonomskih ved ter ostalih družboslovnih ved. Prek obveznih in izbirnih predmetov bodo osvojili potrebna znanja ter sposobnosti samostojnega razreševanja kompleksnih multidisciplinarnih problemov in izzivov na področju latinsko-ameriških študij in povezovanja družbenih, političnih, gospodarskih, upravnih, kulturnih in izobraževalnih procesov.

Študijski program je namenjen študentom družboslovnih ved (ekonomija, geo-ekonomija, regionalne študije, diplomacija in politične vede) in humanističnih ved (zgodovina, jezikoslovje in kulturne študije, jeziki) in bo zagotovil diplomante, zaposljive v dejavnostih skladno s Standardno klasifikacijo dejavnosti (SKD 2008, <http://www.stat.si/klasje/klasje.asp>): strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje, znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost, raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike).

V skladu s Standardno klasifikacijo poklicev se bodo magistri Latinsko ameriških študij lahko zaposlili na naslednjih delovnih mestih (SKP-08, <http://www.stat.si/klasje/klasje.asp>): drugi strokovnjaki (strokovnjaki za poslovanje, strokovnjaki za poslovanje, d.n., svetovalci za trženje, svetovalci za odnose z javnostmi); strokovnjaki družbenih ved (ekonomisti, ekonomisti za mednarodno menjavo, ekonomisti za sektorske politike, ekonomisti svetovalci, filologi, prevajalci, tolmači); visoki državni uradniki (visoki vladni uradniki, visoki vladni uradniki, n.o., sekretarji diplomatsko konzularnih predstavništav); visoki uradniki interesnih organizacij (visoki uradniki političnih strank, visoki uradniki političnih strank, n.o., predsedniki političnih strank, sekretarji političnih strank, svetovalci predsednika politične stranke); strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje (strokovnjaki za univerzitetno, visokošolsko in višješolsko izobraževanje, strokovnjaki za univerzitetno, visokošolsko izobraževanje, n.o., visokošolski sodelavci, visokošolski učitelji, višješolski predavatelji, višješolski predavatelji, n.o.).

Ugotovitve:

- **upoštevanje kriterijev meril**

Po našem mnenju vloga opredeljuje vpliv delovanja zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju okolja. Načrtovana je takšna kakovost učnih izidov in kompetenc, da bodo diplomanti zaposljivi oz. se bodo lahko naprej izobraževali. Študijski program predvideva spekter znanj, ki jih okolje lahko prepozna kot uporabne, na podlagi tega pa se tako poveča tudi možnost zaposlovanja magistrrov. UP FHŠ

sodeluje v mnogih mednarodnih projektih, kar je iz vidika prenosa znanstveno raziskovalnega dela v učne načrte zelo dobrodošlo, obenem se kaže mednarodna vpetost zavoda. Po našem mnenju je iz vloge razvidno sodelovanje z inštitucijami, kjer so latinsko-ameriške študije uporabna disciplina za izboljšanje povezovanja in sodelovanja regije jugo-vzhodne Evrope z regijo Latinske Amerike na področjih medkulturnega dialoga, povezovanja mednarodne trgovine in gospodarstva, krepitev mednarodnih in diplomatskih odnosov in s tem sooblikovanja politike za trajnostni razvoj na navedenih področjih.

- **morebitne manjše pomanjkljivosti**

Vloga presplošno izkazuje zaposlitvene možnosti v ožjem okolju, a je glede tega potrebno biti prizanesljiv, saj zaposlitvene možnosti v humanistiki in družboslovju v Sloveniji in v EU padajo že od leta 2008.

2. delovanje visokošolskega zavoda (10.člen)

1. poslanstvo in vizija ter ustrezne strategije – javna dostopnost

Poslanstvo, vizija in delovanje zavoda UP FHŠ sta javno dostopna, iz njega so razvidni izobraževalni, znanstveno-raziskovalni, umetniški in strokovni cilji. Poslanstvo in vizija UP Fakulteta za humanistične študije Koper (UP FHŠ) je izobraževati in se znanstveno ter strokovno udeleževati na družboslovnem in humanističnem področju slovenskega kulturnega prostora in v mednarodnem okviru. Poslanstvo in vizija ter splošni strateški cilji programa za latinsko-ameriške študije še niso javno opredeljeni in dostopni, saj gre za program, ki je prvič v postopku akreditacije, torej še ni bil akreditiran kot nebolonjski program.

Program se presoja na akreditiranem zavodu, zato so postavke 10. člena Meril za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v določeni meri že izpolnjene. V večini se dokumenti zavoda nanašajo na delovanje celotne UP.

2. načrt notranje organiziranosti zavoda z jasnimi opredelitvami nalog in dolžnosti vseh

Zavod ima načrt organizacije dela z jasnimi opredelitvami nalog in dolžnosti vseh, ki delujejo na omenjenem zavodu. Organiziranost je razvidna tudi na spletni strani, kjer korektno objavljajo tudi članstvo v posameznih delovnih telesih ter njihove naloge.

3. ustreznost uvrstitve v klasifikacije (ISCED, KLASIUS, FRASCATI)

Vloga primerno uvršča program v klasifikacije po ISCED, KLASIUS in FRASCATI.

Študijski program je interdisciplinarno zasnovan in se v skladu s klasifikacijo KLASIUS-P uvršča v dve podrobni področji ožjega področja 31 (Družbene vede): 312 Sociologija in študiji kultur (nacionalnospecifično področje: 3125 Socialna antropologija) in 314 Ekonomija (nacionalnospecifično področje: 3140 Ekonomija (podrobneje neopredeljeno)). Z vidika študijskega programa je delež posameznega nacionalnospecifičnega področja enak 50%. Univerza na Primorskem Fakulteta za humanistične študije Koper bo izvajala učne vsebine nacionalnospecifičnega področja 3125 (Socialna antropologija), Megatrend Univerza (Srbija) pa učne vsebine nacionalnospecifičnega področja 3140

(Ekonomija (podrobneje neopredeljeno)). Oba nacionalnospecifična področja sta predmetno opredeljena v sklopu dveh študijskih smeri: - smer Antropologija (3125 Socialna antropologija), ki jo bo izvajala Univerza na Primorskem Fakulteta za humanistične študije, Slovenija v sodelovanju z Univerzo v Pecu, Madžarska in - smer Geo-ekonomija (3140 Ekonomija (podrobneje neopredeljeno)), ki jo bo izvajala Megatrend Univerza, Srbija v sodelovanju z Univerzitetnim inštitutom za raziskave Jose Ortega y Gasset, Španija. Smer Antropologija zagotavlja aktivnosti in izide s predmetnospecifično vsebino, ki obsegajo študij ljudi in njihovega obnašanja v skupinah ter v odnosu do družbe v Latinski Ameriki. Študij ponuja preučevanje antropoloških, socioloških in kulturnih pojavov, ki izpostavljajo posebnosti Latinske Amerike, posebej družbenega in kulturnega življenja. Smer Geo-ekonomija zagotavlja aktivnosti in izide s predmetnospecifično vsebino, ki obsega študij ekonomske politike, teorije in odločanja v Latinski Ameriki. Študij ponuja preučevanje ekonomskih pojavov v donosu do družbenih ureditev v Latinski Ameriki, mednarodno-ekonomskih odnosov med Latinsko Ameriko in drugimi regijami sveta, itd. Posamezna študijska smer vključuje učne vsebine druge smeri v deležu 25% vseh KT. Študijski program je torej zasnovan na način, da posamezno nacionalnospecifično področje vključuje 1/4 učnih vsebin (25%) drugega nacionalnospecifičnega področja, ki jih študent opravi na univerzi gostiteljici v času izmenjave (3 semester). Te vsebine so predpisane kot obvezne in ovrednotene s 30 KT. Poleg družbenih ved (312 Sociologija in študiji kultur in 314 Ekonomija), ki predstavljajo večinsko področje, vključuje študijski program tudi vsebine s področja humanističnih ved (222 Tuji jeziki, 225 Zgodovina in arheologija).

Študijski program s smerni pokriva naslednje znanstvene discipline po klasifikaciji Frascati: 5. Družbene vede, 5.2. Ekonomija, 5.4. Druge družbene vede. Družboslovne vede predstavljajo jedro študijskega programa. Na tem področju izvajata partnerski univerzi ustrezne raziskave tako na nacionalni kot na mednarodni ravni. Poleg znanstvenih disciplin iz področja družbenih ved so v študijskem programu zastopane tudi humanistične vede (6.1. Zgodovina, 6.2. Jeziki in književnost, 6.3 Druge humanistične discipline) vendar v manjšem obsegu.

Študijski program se uvršča v 5. stopnjo po ISCED klasifikaciji (ISCED 5A – druga ali nadaljnja visokošolska izobrazba). Študijski programi v skupini ISCED 5A – druga ali nadaljnja visokošolska izobrazba omogočajo pridobitev izobrazbe na 2. stopnji (master's degree) po 1 ali 2 letih rednega študija, kot nadaljevanje 1. stopnje.

4. načrti o znanstveno-raziskovalnem delu – SICRIS datoteka, spletna stran zavoda

Osrednje dejavnosti UP ZRS, pri katerih fakulteta sodeluje, so: temeljno in aplikativno raziskovanje, izdelava ekspertiz in svetovanje, izobraževanje, organiziranje znanstvenih in strokovnih sestankov, publiciranje in založniška dejavnost, dokumentacijska in knjižnična dejavnost. Poleg tega fakulteta sodeluje tudi z nekaterimi drugimi raziskovalnimi inštitucijami. Prav tako pa fakulteta je in bo tudi v prihodnje podpirala samostojno prijavljanje razvojnih projektov, s katerimi se bodo neposredno bogatile vsebine študijskih programov in krepila povezanost z gospodarstvom, hkrati pa utrjevala vključenost

fakultete v lokalni, nacionalni, evropski in širši mednarodni prostor.

Vsi v študijskem programu navedeni učitelji so tudi uspešni raziskovalci, kar dokazujejo znanstveno-raziskovalne in druge objave, ki so priložene. Zato posledično del študijskih vsebin temelji na njihovem dosedanjem delu. Njihovo preteklo znanstveno-raziskovalno delo je izkazano, v vlogi pa so le posredno razvidni načrti znanstveno-raziskovalnega dela učiteljev na programu Latinsko-ameriške študije za prihodnje. Dolgoročno načrtovanje je deloma težje prikazati tudi zato, ker se raziskovalni projekti in programi prijavljajo sproti, sicer v skladu z izvajanjem nacionalnega programa visokega šolstva in nacionalnega raziskovalno-razvojnega programa, ki se financira iz proračuna RS ter iz drugih virov (šolnin, opravljenih storitev, donacij, ipd.), a je zaradi vsesplošne finančne podhranjenosti humanističnih disciplin težje delati dolgoročne načrte oz. pričakovati ugoden izid prijav projektov in programov (to velja recimo za prijave pri ARRS ali drugih tujih agencijah ter institucijah EU, kjer so Slovenci bolj uspešni kot partnerji ne pa tudi kot nosilci). Sicer vloga omenja tudi sodelovanje učiteljev programa Latinsko-ameriške študije pri osmih projektih, ki niso bili vpisani v SICRIS, in sicer od leta 1991 dalje.

5. znanstveno-raziskovalno delo: povezovanje med učnimi vsebinami in ZRD; vzpostavljeno ZRD sodelovanje, povezanost med ZRD nosilcev predmetov in učnimi vsebinami predmetov

Znanstveno-raziskovalno delo in povezovanje med učnimi vsebinami je razvidno iz referenc nosilcev predmetov pri učnih načrtih ter pri sodelovanju učiteljev v različnih projektih fakultete ali izven nje.

6. ustreznost kadrov – veljavna habilitacija

Kader je ustrezen in vloga vsebuje veljavne habilitacije oz. navedbo, da so učitelji v postopku habilitacije.

7. sklenjeni dogovori za izvajanje strokovne prakse (strokovne šole)

V okviru magistrskega študijskega programa 2. stopnje Latinsko-ameriške študije ni predvideno praktično usposabljanje.

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril

UP FHŠ ima informativno in pregledno spletno stran. Na podlagi informaciji, ki jih spletna stran ponuja je jasno predstavljena strukturiranost in vpetost oz. preplet posameznih oddelkov ter drugih organov v delovanje fakultete. Na spletni strani so (brez opisa) omenjeni tudi programi, ki so v postopku akreditacije. Ustrezno sta opredeljeni poslanstvo in vizija zavoda. Iz k vlogi dodanih prilog je razvidna raziskovalna dejavnost raziskovalcev, vključno s splošno predstavitvijo vsakega raziskovalca in izbrano znanstveno bibliografijo.

- morebitne manjše pomanjkljivosti

Program smeri Geo-ekonomija je klasificiran (po KLASIUS-P) kot ekonomija (314 Ekonomija in 3140 Ekonomija – podrobneje neopredeljeno). Morda bi bila drugačna klasifikacija primernejša z ozirom na

program študija in glede na izvajalce (podrobneje gl. str. 16–18).

3. kadri (11. člen)

1. kadrovski načrt sodelujočih in dokazila o sodelovanju.

Kadrovski načrt sodelujočih in dokazila o sodelovanju so priloženi. Število in struktura kadra ustreza 11. členu Meril, ki jih je NAKVIS sprejel na 11. seji dne 18. novembra 2010. V izvedbi programa bo sodelovalo 22 visokošolskih učiteljev.

2. veljavna izvolitev ali v postopku (glej 2/6)

Izvajalci imajo veljavne in ustrezne izvolitve v nazive. Štirje od predvidenih visokošolskih učiteljev so v postopku izvolitve.

3. merila za izvolitve

Merila za izvolitve so sprejeta na Senatu UP in tam se tudi izvajajo izvolitve za kandidate z vseh članic. Merila za habilitacije so javno objavljena.

4. oblikovanje senata in njegova struktura

Visokošolski zavod ima dejaven Senat z ustrezno strukturo, članstvo v Senatu je javno objavljeno.

5. podporni delavci, služba za študentske zadeve

Predlagatelj navaja tudi ustrezno in interdisciplinarno kadrovsko zasedbo, tudi pri podpornih funkcijah in referatih za študentske zadeve.

Ugotovitve:

- **upoštevanje kriterijev meril**

UP FHŠ izkazuje ustrezno kadrovsko strukturo v načrtovanem študijskem programu. Kadri, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno oz. strokovno delo in kadrovski načrt ter izjave o sodelovanju zagotavljajo kakovostno podporo za izvajanje študijskega programa. Na UP FHŠ so zaposlene osebe, ki so odgovorne za študentske zadeve.

4. študenti (12. člen)

1. povezanost načrtovanih vpisnih mest in potreb po diplomantih

Predvideno število vpisnih mest za predlagani študijski program na rednem študiju je 30. Izredni študij zaenkrat ni predviden (v kolikor bo iz povpraševanja študentov razviden interes po izrednem študiju, se bo ta kasneje lahko izvajal). Predvideno število razpisanih mest na rednem študiju je ocenjeno v skladu z začetnimi možnostmi implementacije, ki je povezana z vidikom stroškovne vzdržljivosti predlaganega študijskega programa. Prav tako pa je zavod število razpisanih mest predvidel na osnovi povpraševanja po tej vrsti študija in potreb na trgu dela, na podlagi splošnih analiz in statističnih podatkov o kadrovskih potrebah po tovrstnih kadrih doma in v tujini. Potrebe po diplomantih tega študijskega programa

temeljijo predvsem na projekcijski oceni in so podprte s posrednimi analizami, z mednarodnimi strateškimi dokumenti sklenjenimi med EU in Latinsko Ameriko, s pozitivnimi priporočili PGZ in mnogih veleposlaništev. Prav tako je zavod upošteval tudi izkazano zanimanje študentov na promocijskih dogodkih, kot so informativni dnevi in predstavitve študijskega programa. Število načrtovanih vpisnih mest je določeno tudi na podlagi dejstva, da sodelovanje med Slovenijo, regijo Zahodnega Balkana in JV Evropo z Latinsko Ameriko na področju kulturne in gospodarsko menjave ni dovolj razvito. Študijski program naj bi tako ponudil v začetku manjše število diplomantov (strokovnega kadra), ki bi dejansko okrepili kulturno in gospodarsko povezanost med regijama, močnejšo menjavo na področju storitev, logistiko in transport z vzpostavitvijo povezav na novih trgih. Zavod tako izkazuje povezanost vpisnih mest in potreb po diplomantih, izkazuje pa tudi zaposlitvene potrebe gospodarstva in negospodarstva. Zavod namreč utemeljuje, da se bodo diplomanti lahko zaposlovali tako v gospodarstvu kot negospodarstvu, med poglavitne panoge, v katerih bodo zaposljivi njihovi diplomanti pa uvršča podjetništvo, bančništvo, upravo, poslovanje, administracijo, mednarodno trgovino, vladne službe, diplomacijo in mednarodne organizacije, izobraževanje in kulturo, Evropsko unijo in mednarodne vladne in nevladne organizacije. Prav tako zavod meni, da je v prihodnjih desetletjih pričakovati rast potrebe po strokovnjakih s področja Latinsko-ameriških študij, saj postaja to področje gospodarsko kot širše družbeno čedalje pomembnejše.

2. svetovalna služba

Svetovalna služba za študente deluje. Pri vpisu skrbi za informiranje služba za študentske in študijske zadeve na fakulteti, v sodelovanju z njo tudi služba za odnose z javnostmi. Razvit je tudi tutorski sistem, predvsem za študente prvih letnikov. Na zavodu deluje referat za dodiplomski in podiplomski študij s po dvema zaposlenima. Delo podpornih služb vodi in usklajuje tajnik fakultete. Kontakt med izvajalci študijskega programa in študenti se zagotavlja tako osebno kot preko telekomunikacijskih sistemov in preko podpornih služb. Komunikacija lahko poteka večinoma v slovenskem jeziku, po potrebi pa lahko tudi v italijanskem in angleškem jeziku.

Fakulteta zagotavlja kandidatom za študij in že vpisanim študentom svetovalne storitve, povezane z vpisom in informacijami o študiju. Informacije glede vpisa in študijskih programov, ki jih fakulteta izvaja, nudi služba za študentske in študijske zadeve na fakulteti, v sodelovanju z njo tudi služba za odnose z javnostmi s posredovanjem teh informacij medijem in drugim strokovnim javnostim. Informacije so dostopne v promocijskem gradivu fakultete, na spletnih straneh fakultete, na spletnih straneh UP in v vsakoletnem Razpisu za vpis. Fakulteta se v okviru promocijskih aktivnosti udeležuje skupnih predstavitev na ravni UP, izobraževalnih sejmov (npr. Informativa), predstavitev posameznih študijskih programov na srednjih šolah, objavlja oglase v posameznih medijih, organizira informativne dneve in vrsto drugih dejavnosti in dogodkov za namene večje prepoznavnosti fakultete v javnosti. Za nov študijski program Latinsko-ameriške študije zavod predvideva tudi vzpostavitev ločenega spletnega portala, ki bo vseboval vse potrebne informacije.

Na fakulteti se izvaja tutorstvo. Fakulteta izvaja za študente s posebnimi potrebami prilagojen program

študija, skladno s Pravilnikom o študentih s posebnimi potrebami na UP. Za vsakega študenta s posebnimi potrebami je s strani tutorja učitelja, ki je temu študentu osebno dodeljen, sestavljen individualizirani program podpore z opredeljenimi prilagoditvami študijskega procesa. Z individualiziranim programom podpore tutor seznanijo vse nosilce predmetov v letniku študijskega programa, ki ga študent obiskuje, in nosilci so skladno s pravilnikom prilagoditve dolžni upoštevati. V kolikor se med študijskim letom pokaže potreba po spremembi programa podpore, se ta ustrezno spremeni ali dopolni. Na ravni UP so redno organizirana izobraževanja na temo usposabljanja za delo s študenti s posebnimi potrebami, ki se jih udeležujejo tutorji učitelji in ostali visokošolski učitelji UP FHŠ z namenom pridobivanja dodatnih znanj s tega področja in posledično ustvarjanja boljših pogojev za povečanje vključenosti teh študentov v študij.

3. redna zaposlitev v referatu/podporni službi za študente

Redna zaposlitev v referatu je razvidna iz vloge. Kot izhaja iz dokumentacije in spletne strani fakultete, je v referatu in podpornih službah za študente zaposleno ustrezno število ljudi, ki opravljajo dejavnost.

4. vključevanje študentov v ZRD (posebno pomembno za 2. in 3. stopnjo - 33. člen ZviS)

Študenti si bodo med študijem pridobili ustrezne kompetence in možnost za vključevanje v znanstveno-raziskovalne projekte. Tekom študija imajo študenti več možnosti in načinov pridobivanja ustreznih kompetenc in vključevanja v raziskovalne in strokovne projekte – vključevanje v raziskovalne in strokovne projekte v okviru praktičnega usposabljanja (zavod ima sklenjene sporazume za opravljanje študijske prakse z več kot 40 inštitucijami, podjetji, zavodi in raziskovalnimi inštituti), v okviru raziskovalnih projektov, ki jih vodijo nosilci predmetov na posameznih oddelkih, sodelovanje pri raziskovalnih projektih številnih strokovnih in raziskovalnih institucij, kot so npr. projekti različnih inštitutov Znanstveno-raziskovalnega središča Koper UP, Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU iz Ljubljane, Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU iz Postojne, Centra za raziskave javnega mnenja UP ZRS itd. Študenti UP FHŠ se redno vključujejo tudi v mednarodne projekte. V vlogi je naveden tudi seznam mednarodno raziskovalno-razvojnih projektov, pri katerih sodelujejo njihovi študentje (takih projektov je 7). Vloga navaja tudi seznam projektov, v katere se bodo lahko aktivno vključevali študentje tega študijskega programa oz. projekte, ki so ali bodo neposredno povezani s tem študijskim programom (štirje večji projekti; projekti na partnerskih zavodih, v katere se bodo lahko vključevali študenti, niso vključeni v to).

5. praktično usposabljanje.

Praksa ni sestavni del študijskega programa Latinsko-ameriške študije.

6. organiziranost študentov in vključevanje v upravljanje zavoda

Študentje so organizirani v Študentski svet fakultete, ki je enakopraven organ fakultete in kot tak sodeluje v procesih odločanja na fakulteti. Člani Študentskega sveta so študentje posameznih študijskih programov na fakulteti, njihov mandat pa je eno leto oziroma do konstituiranja novega sveta. Poleg

Študentskega sveta se študentje na UP FHŠ glede na skupen interes združujejo v društva, kot je na primer Društvo H-um (društvo študentov Humanistike) in Društvo DEDI (društvo študentov študijskega programa Dediščina Evrope in Sredozemlja), v okviru katerih organizirajo različne obštudijske dejavnosti in dogodke. Študentje so vključeni v upravljanje zavoda in imajo v organih in komisijah zavoda najmanj eno petino predstavnikov – imajo svojega predstavnika oz. predstavnike v Akademskem zboru fakultete, Senatu fakultete, Upravnem odboru fakultete ter ostalih delovnih teles na fakulteti (Komisija za študentske zadeve, Komisija za študijske zadeve, Komisija za interesne dejavnosti študentov ŠS UP FHŠ, Komisija za kakovost, Komisija za mednarodno sodelovanje in razvojne zadeve, Komisija za izvolitve v naziv). Na fakulteti je vzpostavljen tudi dobro delujoč tutorski sistem z namenom vsestranske pomoči in podpore študentom fakultete.

7. kakovost izobraževanja in zbiranje podatkov (študentske ankete in druge oblike zbiranja podatkov; analize prehodnosti, povprečne dolžine študija; objava rezultatov)

Zavod spremlja kakovost izobraževanja in zbira podatke. Študentske ankete se izvajajo, in sicer po zaključku vsakega semestra. Poleg tega izvajajo še ankete o zaposljivosti. Prav tako zavod spremlja izbrane kazalnike za študijsko dejavnost (analiza prehodnosti študentov iz prvega v drugi letnik, povprečno število trajanja študija, delež študentov, ki študijskih programov niso dokončali v času trajanja programa, realizacija študijskih programov, kakovost izvedbe praktičnega usposabljanja, itd.). Izsledke anket in analiz zavod upošteva predvsem pri pripravi novih programov in manjših spremembah starih programov. Evalvacija teh podatkov poteka v letnem poročilu članice oz. samoevalvacijskem poročilu .

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril

Zavod upošteva kriterije in merila: vpisna mesta so povezana s potrebami po diplomantih, svetovalna služba je dobro organizirana ter kandidatom za vpis in študentom zagotavlja vse potrebne informacije v zvezi s študijem in podobno. Študentje so vključeni v raziskovalno delo na fakulteti. Obvezno praktično usposabljanje na magistrskem študijskem programu Latinsko-ameriške študije sicer ni predvideno, kar je z vidika sodelovanja z morebitnimi zaposlovalci slabo, vendar pa se bodo študentje lahko kljub temu vključevali v praktična usposabljanja drugih študijskih programov. Študentje se lahko organizirajo, imajo delujoča društva ter delujoč študentski svet, prav tako pa sodelujejo v vseh organih upravljanja zavoda. Na fakulteti imajo vzpostavljen tudi delujoč tutorski sistem. Zavod spremlja kakovost izobraževanja (analiza prehodnosti študentov iz prvega v drugi letnik, povprečno število trajanja študija, realizacija študijskih programov, kakovost izvedbe praktičnega usposabljanja, ipd.), izvaja pa tudi študentske ankete o študijskem procesu in pedagoških delavcih ter ankete o zaposljivosti.

- morebitne manjše pomanjkljivosti

Iz vloge morebitnih manjših pomanjkljivosti ni zaznati.

5. materialni pogoji (13. člen)

1. ustreznost prostorov in opreme ter dokazila o lastništvu ali najemu

Prostori in oprema visokošolskega zavoda so ustrezni, prav tako so podana dokazila o lastništvu in najemu. Leta 2007 se je fakulteta preselila na Titov trg 5 v stavbi Foresterije in Aneksa 1 (stavba na Garibaldijevi ulici), kar pomeni skupno približno 3300 m² neto površine. Fakulteta ima v novih objektih na razpolago prostore za izvedbo osnovne in z njo povezane dejavnosti: 12 predavalnic, 2 amfiteaterski predavalnici, 14 kabinetov za visokošolske učitelje in sodelavce, knjižnico in čitalnico, večnamensko sobo-dvorano, 12 pisarn za strokovne službe uprave, sejno sobo, zalivček oz. kabinet za gostujoče učitelje in sodelavce. Zavod glede na predložene vire izkazuje primerne materialne pogoje za izvajanje študijskega programa.

2. prilagoditve potrebam študentov s posebnimi potrebami

Fakulteta izkazuje primernost prostorov in opreme za študente s posebnimi potrebami . Za ugodnosti in prilagoditve za študente s posebnimi potrebami je poskrbljeno v posebnih pravilnikih (Pravilnik o študentih s posebnimi potrebami na UP). Fakulteta nudi študentom invalidom in študentom s posebnimi potrebami prilagojen sistem študija in dodatno strokovno pomoč ob podpori tutorskega sistema. Fakulteta razpolaga s sanitarijami za invalide, z dvigalom za invalide, predavalnice so ravno tako dostopne invalidom, oprema v predavalnicah, specialnih učilnicah, knjižnici in referatu je takšna, da omogoča osebam s posebnimi potrebami neovirano gibanje ter uporabo tiste specialne opreme, ki jo uporabljajo ostali študenti. Študentom s posebnimi potrebami pri samem študiju (predavanjih, izpitih, drugih obveznostih) pomaga tutor preko individualiziranega programa podpore, prilagojenega posameznemu študentu glede na posebno potrebo, ki jo ima (za vsakega študenta s posebnimi potrebami je s strani tutorja učitelja, ki je temu študentu osebno dodeljen, sestavljen individualizirani program podpore z opredeljenimi prilagoditvami študijskega procesa).

3. zadostni finančni viri

Finančni viri za študijsko dejavnost so zagotovljeni iz proračunskih sredstev, ki so opredeljena v Uredbi o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov. Raziskovalna dejavnost se financira iz pridobljenih raziskovalnih projektov in programov, ki so pridobljeni na različnih raziskovalnih, mednarodnih in občinskih razpisih, katere fakulteta redno spremlja in se nanje prijavlja; ter iz lastnih sredstev. Vlagatelj je v vlogi obrazložil predvidene stroške za izvajanje študijskega programa in vire financiranja. Načrtovanje in razporejanje sredstev bo razvidno iz vsakoletnega finančnega načrta. Mesečno se spremlja finančno poslovanje, skladnost z racionalizacijskimi ukrepi in navodili rektorja UP ter skladnost realizacije s planom. Sproti se spremlja tudi izvedba načrtovanih aktivnosti in njihove kazalnike uspešnosti.

Financiranje predlaganega študijskega programa predvideva poleg proračunskih sredstev tudi kandidiranje za sredstva EU (EU programi VŽU, Erasmus Mundus) in druge finančne sheme (npr. CEEPUS) šolnin in drugih prispevkov za študij, donacij in drugih virov. V tej smeri je predvidena

ustanovitev posebnega finančnega fonda za donacije in druge prispevke iz gospodarstva in negospodarstva. Na ravni EU je vzpostavljen tudi sistemski okvir, ki ponuja finančne instrumente oziroma programe za krepitev sodelovanja med EU in Latinsko Ameriko. Regionalni programi sodelovanja (zlasti programi ALFA, Alban, AL-INVEST, Eurosocial in @LIS ponujajo priložnost za razvoj podpornih oblik sodelovanja v okviru študijskega programa, in sicer mobilnost študentov in visokokvalificiranega kadra, raziskovalni projekti, medregionalni centri odličnosti, konzorcijski raziskovalni inštituti, itd.) pokrivajo celotno območje Latinske Amerike.

4. IKT

Zavod se zaveda pomena IKT za učne in podporne procese. Prostori, v katerih poteka pedagoški proces, so informacijsko dobro podprti, učitelji si lahko pri predavanjih pomagajo z računalniki (z dostopom do interneta), s prenosnimi računalniki, z LCD-projektorji, grafoskopi, video in DVD- predvajalniki, s televizorjem in z drugo opremo. Fakulteta je posebno pozornost na področju informatizacije namenila tudi različnim informacijskim sistemom, ki jih uporablja za delo uprave (računovodski sistem v povezavi z visokošolskim sistemom). Fakulteta ima tudi večjo računalniško učilnico s 35 sedeži in 17 računalniki ter brezžične točke z sistemom Eduroam. Tudi infrastrukturno omrežje je dobro urejeno, poskrbljeno je za zaščito podatkov, avtorizacijo, avtentifikacijo ter protivirusno zaščito. Omrežje je priklopljeno v Mestno akademsko optično omrežje Koper (MAOO), ki med drugim omogoča zmogljiv in predvsem hiter dostop do interneta (100Mbit/s). Posebnost fakultete je sodobno opremljen GIS laboratorij z zmogljivo strojno in programsko opremo. Laboratorij ima 19 sedežev, 9 računalnikov s 24 palčnim LCD monitorjem ter LCD projektor. Amfiteatrski predavalnici nudita možnost video-konferenčnega prenosa. Predavalnici sta opremljeni z daljinskim upravljanjem celotne tehnične opreme in pripomočkov ter ozvočenjem s stalnimi in prenosnimi mikrofoni. Fakulteta ima tudi večjo računalniško učilnico s 35 sedeži in 17 računalniki. V vlogi ni predvideno povečanje kapacitet IKT.

5. knjižnica v zavodu in ustrezen dostop do ustreznega študijskega gradiva

Zavod ima v svojih prostorih na 100m² tudi svojo knjižnico. Gradivo je v prostem pristopu, razvrščeno po UDK-sistemu. Zabeleženih ima 9.600 knjižničnih enot, predvsem s področij, ki pokrivajo študijsko dejavnost: zgodovina, geografija, antropologija, sociologija ter jezikoslovje. V kolikor se upošteva tudi knjižnično gradivo na Znanstveno-raziskovalnem središču UP je na vseh raziskovalnih inštitutih skupno zabeleženih še dodatnih 13.057 knjižničnih enot. V čitalnici je študentom na razpolago 30 delovnih mest in 6 računalnikov z dostopom do interneta, na voljo je tudi skener. Knjižnica je odprta 5 dni v tednu; od ponedeljka do srede je odprta od 8h do 18h, v četrtek in petek pa od 8h do 16h. Knjižnica ima podpisane pogodbe z javnimi in drugimi knjižnicami. Študentom so na voljo tudi elektronski informacijski viri ter obsežno knjižno in arhivsko gradivo ZRS Koper, Pedagoške fakultete UP, Osrednje študijske knjižnice Srečka Vilharja, Pokrajinskega muzeja Koper, Pokrajinskega arhiva Koper in obeh gimnazij v Koprju. Za predlagani študijski program bo vpisanemu študentu na razpolago 115 enot osnovne literature (kot je predpisano v učnih načrtih), ki zagotavljajo temeljno znanje. Poleg tega bo študentom zagotovljena medknjižnična izmenjava in meduniverzitetna knjižnična izmenjava znotraj konzorcija, ki bo izvajal

program in drugimi univerzami. Za potrebe kakovostnega izvajanja s študijskim programom predpisanih učnih vsebin je predvidena letna rast knjižnega fonda za področje Latinske Amerike.

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril

UP FHŠ ima po našem mnenju zagotovljene ustrezne prostore in opremo za izvajanje študijskih programov. Vlogi so priložena ustrezna dokazila o prostorih in popis opreme. UP FHŠ ima zadostne finančne vire za izvajanje študijskega programa, uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne oz. strokovne dejavnosti. Na fakulteti deluje visokošolska knjižnica, ki je v prvi vrsti namenjena študentom in profesorjem UP FHŠ, včlanijo pa se lahko tudi drugi zainteresirani zunanji uporabniki. Knjižnica zagotavlja ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov ter znanstvenih, raziskovalnih in strokovnih področij. Študijsko gradivo in elektronske baze podatkov po našem mnenju ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa.

- morebitne manjše pomanjkljivosti

Pomanjkljivosti iz te točke iz vloge niso razvidne.

6. zagotavljanje kakovosti (14. člen)

1. Upoštevanje slovenske in evropske regulative; poslovnik kakovosti

Iz dokumentacije in s spletne strani o internih aktih UP (<http://www.upr.si/univerza/akti-in-zakonodaja/interni-akti/>) ni razvidno da ima visokošolski zavod UP FHŠ poslovnik kakovosti. Čeprav lastnega poslovnika o kakovosti ni zaslediti, se zavod pri tem procesu opira na elemente kakovosti, kot so oblikovanje razvojnega programa univerze, aktivno delo komisij, zadolženih za področje kakovosti, kazalniki kakovosti, letna samoevalvacija članic in univerze, pridobivanje povratnih informacij o izvajanju študija in drugih dejavnosti, aktivnosti v smeri preverjanja mednarodne primerljivosti univerze in njenih članic, vključevanje študentov v upravljanje in procese evalvacije kakovosti, delavnice in posveti o kakovosti in članstvo v organizacijah na nacionalni in mednarodni ravni, ki jih UP in njene članice že izvajajo in so dostopni na spletni strani o kakovosti na UP (<http://www.upr.si/univerza/kakovost/kakovost-na-up/>).

2. načrtovanje in izvajanja periodičnih samoevalvacij; zbiranje podatkov o učnih izidih; ugotavljanje pomanjkljivosti od načrtovanega

Skladno s Pravilnikom o evalvaciji UP se evalvacija izvaja vsako leto. Vsaka članica mora pripraviti letno poročilo, na osnovi izbranih kazalnikov, ki jih skladno s Pravilnikom o kakovosti določi Senat UP. Na fakulteti deluje skupina za samoevalvacijo, ki jo sestavljata Komisija za kakovost in Študentski svet fakultete. Evalvacijsko poročilo se pripravi na podlagi interpretacije omenjenih kazalnikov ter se na osnovi tega predlaga ustrezne ukrepe za spremembe in izboljšave. FHŠ UP upošteva slovensko in evropsko zakonodajo in sistematično in periodično izvaja samoevalvacije ter pri tem tudi ugotavlja

pomanjkljivosti od načrtovanega. V komisiji za ocenjevanje kakovosti, v katero so neposredno ali posredno vključeni vsi deležniki presoje kakovosti bodisi preko anket ali organov fakultete, izvajajo študentske ankete, toda rezultati niso objavljeni na spletni strani – niti v anonimizirani obliki niti v obliki statistik, ki bi izkazovala študentsko mnenje niti v zadnji samoevalvaciji za leto 2009/2010, objavljeni februarja 2012. Javno je objavljen le pravilnik o izvajanju študentske ankete, rezultati pa ne (http://www.upr.si/fileadmin/user_upload/akti/Pravilni_UP/Pravilnik_studentska_anketa/PRAVILNIK-O-IZVAJANJU-STUD-ANKETE-NA-UP_17-9-2008.doc.pdf).

3. vključevanje vseh deležnikov v presojo kakovosti

V presojo kakovosti so vključeni vsi deležniki presoje kakovosti. Študentje so v postopke evalvacije vključeni preko svojih predstavnikov v organih zavoda in pa z reševanjem študentske ankete o pedagoškem delu učiteljev in sodelavcev, storitvah referata, knjižnice itn. V skladu s Pravilnikom o izvajanju ankete o zadovoljstvu zaposlenih na UP tudi zaposleni vsako leto sistematično izražajo svoje mnenje o izvajanju dela na fakulteti, o medsebojnih odnosih, možnostih za poklicni in karierni razvoj in seveda o tem, kako izboljšati kakovost dela na fakulteti in univerzi.

Ugotovitve:

- upoštevanje kriterijev meril

S samoevalvacijskimi poročili UP FHŠ spremlja realizacijo načrtovanih aktivnosti, navaja razloge za odstopanja v realizaciji in načrtuje aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti in izboljšave. V skladu s Pravilnikom o evalvaciji UP se evalvacija izvaja vsako leto. Vsaka članica pripravi letno poročilo, na osnovi izbranih kazalnikov, ki jih skladno s Pravilnikom o kakovosti določi Senat UP. O ugotovitvah samoevalvacije razpravlja Komisija za kakovost, Oddelki, kolegij predstojnikov oddelkov in Senat. V okviru teh obravnav se oblikujejo predlogi ukrepov, ki jih sprejme Senat fakultete, dekan ali pa se posredujejo kot predlogi na organe UP (Senat, rektor, Komisija za kakovost).

- morebitne manjše pomanjkljivosti

Komisija ugotavlja, da vsi ukrepi, postopki in strategija za stalno izboljševanje kakovosti še niso javno objavljeni oz. dostopni.

7. potreba po študijskem programu (16. člen)

1. izkazanost potreb relevantnega okolja; zaposljivost diplomantov (glej 1/1)

Načrtovanje in izvajanje študijskega programa mora biti utemeljeno s potrebami ožjega in širšega okolja, obenem je potrebno tudi ustanavljanju novih študijskih programov upoštevati tudi možnosti zaposlitve magistrstrov in možnosti nadaljevanja njihovega izobraževanja. UP FHŠ sodeluje z različnimi organizacijami in institucijami, kar je razvidno iz same vloge in dokazil. Vloga vsebuje splošne podatke o potrebah po zaposlovanju.

8. Organizacija in izvedba izobraževanja – študijski programi (17. člen)

1. Študijski program: usklajenost in konsistentnost študijskega programa

2. Podatki o programu

Interdisciplinarni skupni študijski program 2. stopnje Latinsko-ameriške študije obsega 120 kreditnih točk (KT) po kreditnem sistemu ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System), ki jih študentje/ke pridobijo, ko opravijo vse s študijskim programom predpisane obveznosti in uspešno opravijo zagovor magistrskega dela.

Študijski program bosta v celoti izvajali UP FHŠ in Megatrend Univerza, Fakulteta za mednarodno ekonomijo, Beograd, Srbija in sta po sporazumu o izvajanju študijskega programa edini upravičeni nosilki. Univerza v Peči, Filozofska fakulteta, Madžarska in Univerzitetni inštitut za raziskave Jose Ortega y Gasset, Španija sodelujeta kot zunanja partnerja, ki za pedagoške, raziskovalne in druge namene v okviru študijskega programa ponujata izbirne predmete, pedagoško osebje ter aktivno sodelujeta pri promociji študijskega programa, pridobivanju dodatnih sredstev za njegovo izvajanje, itd.

Študijski program je zasnovan interdisciplinarno, saj povezuje različna področja (ekonomsko, antropološko, jezikovno, zgodovinsko, politično, itd.) preučevanja preteklih in sodobnih družbenih fenomenov Latinske Amerike. Študentje bodo v času svojega študija pridobivali znanja s področja humanističnih ved, organizacijskih in ekonomskih ved ter ostalih družboslovnih ved. Prek obveznih in izbirnih predmetov študijskega programa bodo usvojili potrebna znanja ter sposobnosti samostojnega razreševanja kompleksnih multidisciplinarnih problemov in izzivov na področju latinsko-ameriških študij. Študijski program obsega dve študijski smeri, in sicer:

- smer Antropologija, ki jo bo izvajala UP FHŠ v sodelovanju z Univerzo v Peči, Filozofsko fakulteto, Madžarska.

- smer Geo-ekonomija, ki jo bo izvajala Megatrend Univerza, Fakulteta za mednarodno ekonomijo, Beograd, Srbija v sodelovanju z Univerzitetnim inštitutom za raziskave Jose Ortega y Gasset, Španija.

Delež študijskega programa, ki ga bo izvajala UP FHŠ je 50%. Enak delež študija bo za predlagani študijski program izvedla Megatrend Univerza, Fakulteta za mednarodno ekonomijo, Beograd, Srbija.

Delež KT za posamezno smer je 65% (78 KT); 25% KT (30 KT) znotraj izbrane smeri predstavlja delež druge smeri, 10% KT (12 KT) pa delež zunanje izbirnosti.

Matični status študenta (univerza na kateri je študent vpisan) je določena s smerjo, ki jo študent izbere ob vpisu. Prvi letnik posamezne smeri sestavljajo 2 obvezna predmeta, 2 izbirna predmeta, tuji jezik, seminar in zunanja izbirnost. Drugi letnik posamezne smeri sestavljajo 2 obvezna predmeta in 2 izbirna predmeta druge smeri, tuji jezik ter magistrska naloga. Posamezen semester na obeh smereh je ovrednoten s 30 KT, posamezen letnik pa s 60 KT. Štirje obvezni predmeti so ovrednoteni z 9 KT, eden obvezni predmet s 6 KT, vsi izbirni predmeti s 6 KT, seminar z 12 KT, magistrska naloga s 24KT in zunanja izbirnost z 12 KT kar predstavlja 10 % vseh KT študijskega programa.

S študijskim programom predpisana zunanja izbirnost omogoča študentu prenos KT iz drugega študijskega programa, ki jih le-ta pridobi bodisi na matični univerzi, na univerzah partnericah tega študijskega programa oziroma na ostalih univerzah v RS ali tujini.

Mobilnost študentov je predvidena v tretjem semestru študija na gostujoči univerzi partnerici in je predpisana s študijskim programom. V obdobju izmenjave študent pridobi 30 ECTS (25% KT). V okviru izmenjave univerze ponudijo študentom možnost učenja nacionalnega jezika kot dodatnega neobveznega predmeta. Obvezni predmeti iz prvega semestra prvega letnika na obeh smereh se za namen izmenjave (mobilnosti) ponovijo v tretjem semestru drugega letnika za študente druge smeri. Študenti vpisani v drugi letnik poslušajo predavanja skupaj z drugo vpisno generacijo (študenti prvega letnika). Na ta način zagotavlja študijski program racionalnejšo in gospodarnejšo izvedbo predpisanih učnih vsebin.

Študijski program je zasnovan na način, da študentu omogoča pridobitev temeljnih znanj obeh ponujenih smeri in zagotavlja horizontalno povezanost učnih vsebin. Izbirne vsebine zagotavljajo študentu pridobitev specifičnih znanj povezanih z izbrano smerjo študija. Prav tako lahko na katerikoli od obeh univerz opravljajo magistrsko nalogo.

Metode poučevanja določene s študijskim programom vključujejo: predavanja, seminarje oziroma seminarske naloge, praksa, konzultacije, e-učenje, itd. Študijski program predvideva za pedagoške namene uporabo informacijskih tehnologij sodelujočih univerz partneric.

Učni jezik študijskega programa je jezik, ki ga predpisuje veljavna nacionalna zakonodaja države, v kateri je visokošolski zavod akreditiran. Jezikovni predmeti in nekateri strokovni predmeti pa se izvajajo tudi v angleščini, španščini ali portugalsščini. Obvezen predmet študijskega programa je tuji jezik španščina ali portugalsščina.

Podrobnejša strukturiranost programa po letnikih, semestrih ter učnih enotah je razvidna iz točke iz prilog.

S študijskim programom se želi UP FHŠ strateško umestiti v prostor medregionalnega dialoga Evrope z Latinsko Ameriko in s tem prispevati k izobraževalni in raziskovalni prepoznavnosti prostora Latinske Amerike v Sloveniji in v mednarodnem okolju. Zasnova študijskega programa bo zagotovila profil strokovnjaka, ki bo svojim znanjem povezoval regijo Jugo-vzhodne Evrope z regijo Latinske Amerike. Strateško-dolgoročni cilj študijskega programa je prispevati k vzpostavitvi tesnejšega sodelovanja med obema regijama (dvoregionalno strateško partnerstvo in integracijski procesi) na področjih medkulturnega dialoga in sodelovanja, povezovanja mednarodne trgovine in gospodarstva, krepitvi mednarodnih in diplomatskih odnosov in s tem sooblikovati politike za trajnostni razvoj na navedenih področjih. Z diplomantom na področju Latinsko-ameriških študij bo UP FHŠ prispevala dodano vrednost v strokovnjaku, ki bo deloval v domačem in mednarodnem prostoru (s poudarkom sodelovanja z regijo Latinske Amerike) na področjih povezovanja in sodelovanja družbenih, političnih, gospodarskih, upravnih, kulturnih in izobraževalnih procesov.

Študijski program je namenjen študentom družboslovnih ved (ekonomija, geo-ekonomija, regionalne

študije, diplomacija in politične vede) in humanističnih ved (zgodovina, jezikoslovje in kulturne študije, jeziki) in bo zagotovil diplomante, zaposljive v negospodarstvu in gospodarstvu. Zasnovan študijski program 2. stopnje se v sklopu UP FHŠ vertikalno povezuje z doktorskimi študijskimi programi 3. stopnje Geografija, Zgodovina Evrope in Sredozemlja, Antropologija, ki jih UP FHŠ izvaja.

3. Usklajenost ciljev in načrtovanih učnih izidov ter kompetenc

a) Predmetnik, kompetence

Presojevalci menimo, da je na podlagi opisa programa razvidno, da gre za interdisciplinaren študij, toda njegova klasifikacija (ekonomija), ni upravičena glede na ponujeni program, saj:

- predmetnik nima niti enega predmeta, ki bi bil temeljno in prevladujoče ekonomski ter ki bi temeljil na dominantno ekonomski metodologiji in načinih analize;
- od devetih obveznih predmetov na geo-ekonomiji sta le dva posvečena ekonomski problematiki, in sicer skozi vidike integracije oz. mednarodnih odnosov.

Tak nabor predmetov je preozek glede na klasifikacijo, pa tudi nosilec obeh predmetov, ki je sicer nedvomno znanstveno-raziskovalno in pedagoško kompetenten, ni ekonomist, čeprav je blizu nekaterim politično-ekonomskih temam. Podobnih zadržkov glede humanistično latinsko-ameriškega predmetnika nimamo. Izvajalci tega dela predmetnika so v slovenskem prostoru uveljavljeni raziskovalci Latinske Amerike, bodisi skozi etnološke, antropološke, zgodovinske, arheološke, literarne in druge vidike, njihove dosedanje raziskave pa večinoma temeljijo na lastnem empiričnem terenskem delu v različnih državah Latinske Amerike, izkazane pa imajo tudi številne druge akademske in nevladne medinstitucionalne povezave.

Seznam obveznih predmetov ni povsem prepričljiv in zdi se, da v veliki meri odraža obstoječe kadrovske resurse (torej omejitve) ter specializacije in kompetence učiteljev. Največja pomanjkljivost je, da ne obstaja niti en generičen ekonomski predmet, ki bi pokril vse ključne ekonomske, družbeno-ekonomske in politično-ekonomske vidike razvoja Latinske Amerike, njenih regij oz. držav. Problem integracije in sodelovanja je izredno pomemben vidik, a je preozek, da bi prevzel vlogo temeljnega uvodnega predmeta. Lahko bi bil del predmetnika; lahko bi ga integrirali v predmet mednarodnih odnosov (problem je tudi prekrivanje vsebin teh dveh predmetov), lahko bi pa bil tudi izbirni predmet.

Nekateri predmeti nimajo dovolj 'latinsko-ameriškega poudarka', čeprav bi ta moral biti bistven. To je še posebej očitno pri predmetih: Strategije za trajnostni razvoj (v opisu gre za trajnostni razvoj v EU), Teorija in praksa ekonomske diplomacije in Geografski informacijski sistemi. Presojevalci iz predlaganih učnih načrtov nismo mogli razbrati teh 'latinsko-ameriških' poudarkov.

Ni jasno, zakaj se dva izbirna predmeta iz programa Antropologija ne pojavljata tudi na seznamu programa Geo-ekonomija: Contemporary LA Markets in the Global Economy ter Political Geography of LA. Zdi se, da možnost povezovanja dveh zavodov ni dobro izkoriščena.

Za predmet Poslovni bonton in protokol v Latinski Ameriki menimo, da bi ga morali razširiti še na druge

vidike poslovanja v Latinski Ameriki, zlasti na pravne, socialne in ekonomske regulacije ter njihovo izpeljavo (formalno in neformalno, korupcija). Te dodatne vsebine bi ustrezale že uveljavljenim modelom tipa 'Doing business in Latin America'.

Presojevalcem se ne zdi smotrno, da so isti predmeti povezani tako horizontalno kot tudi vertikalno.

Vloga v navedbi metod poučevanja na več mestih navaja poleg predavanj, seminarskih nalog, konzultacij in e-učenja, tudi prakso, kar pa ni v skladu z opredelitvijo v točki B1, 7, ki navaja, da praktično usposabljanje ni predvideno.

Z ozirom na izrazito ambivalentnost ponujenega programa, bi bilo morda dobro (ob izvajanju dveh generičnih predmetov 1) Ekonomski razvoj in sodobni družbeno-ekonomski problemi Latinske Amerike in 2) Primerjalni politični sistemi Latinske Amerike) izbirne predmete ponuditi v treh modulih: družbeno-ekonomskem, političnem in geografskem.

Program med kompetencami navaja tudi poznavanje raziskovalnih metod, čeprav ne ponuja niti enega metodološkega predmeta. V skladu z gornjimi pripombami menimo, da program v resnici ne more nuditi vseh v vlogi navedenih splošnih in predmetno specifičnih kompetenc.

Pri seznamu literature bi bilo potrebno pri ključnih predmetih navesti tudi izvirne znanstvene članke za posamične teme. Na splošno je pri veliko predmetih opazen primanjkljaj novejših del. Podobno menimo tudi za opise predmetov. Morda je to v redu za prvo to fazo, toda samo z dodelanimi predmetniki je možno imeti boljše sezname literature.

Na podlagi vseh pomanjkljivosti menimo, da bi se vlagatelji morali opredeliti glede klasifikacije (ekonomija, politika, mednarodni odnosi oz. ekonomske znanosti), praktičnega usposabljanja ter dopolniti predmetnik pri geo-ekonomiji in razširiti nabor predavateljev. Glede na obstoječe kadrovske omejitve (v kolikor bi predlagatelj želel obdržati sedanjo ekonomsko klasifikacijo), predlagamo angažiranje dodatnih učiteljev z izpričanimi kompetencami v ekonomiji.

b) izvajalci

Niti eden od nosilcev obveznih predmetov ne publicira ekonomskih del niti nima doktorata iz ekonomije. Slednje velja tudi za izbirne predmete, kjer eden od nosilcev objavlja na področju ekonomike razvoja oz. o trajnostnem razvoju. Velika večina učiteljev, sodeč po njihovih predloženih bibliografijah in življenjepisih, je kompetentna za izvajanje predloženih programov. Problem je v tem, ker, formalno gledano, ekonomski vidik sloni samo na enem ekonomistu (brez doktorata, in z zelo malo objavljenimi deli iz ekonomske problematike, zdi se pa tudi, da tudi brez temeljnega formalnega dodiplomskega treninga iz politologije). Nedvomno so nekateri učitelji tudi brez formalnega ekonomskega treninga lahko kompetentni za predavanje nekaterih pomembnih ekonomskih in politično-ekonomskih tem, toda ne morejo pa biti kompetentni za celotno ekonomsko analizo ekonomskega razvoja, ekonomskih reform in ekonomskih ter socialnih politik v Latinski Ameriki.

Gornji problem se da rešiti z uvedbo dodatnih učiteljev, ob čemer bi bilo smiselno deloma spremeniti

predmetnik ali pa ponovno klasificirati program in ga usmeriti v politologijo oz. v mednarodne odnose. Po klasifikaciji KLASIUS, s katero razvrščamo aktivnosti ali izide izobraževanja in usposabljanja v klasifikacijske skupine oz. kategorije glede na področja izobraževanja in usposabljanja, bi presojevalci predlagani program uvrstili pod mednarodne odnose (3133), po kompetencah predavateljev pa pod mednarodne odnose (3133), socialno in humano geografijo (3124) in v manjši meri pod ekonomijo, podrobneje neopredeljeno (3140).

4. Mednarodna primerljivost študijskega programa

Programi so mednarodno primerljivi, toda razlike med njimi so večje, kot navaja predlagatelj. Npr. program Master Europeo en Estudios Latinoamericanos, po katerem se mdr. zgleduje študijski program, ima modul: 'Cooperacion, desarrollo y globalizacion' (ki je najbližji geo-ekonomiji) s predmetom 'Economia, globalizacion y desarrollo en America Latina' ter, kar se nam zdi zelo pomembno, je obvezen za vse študente. Prav tako predmeti 'Metodologia de la investigacion interdisciplinar' ter 'Aspectos metodologicos de las Ciencias Sociales'. To so pomembne razlike, vsaj glede na predložene kompetence.

Program MPhil in LA Studies (Cambridge) predvideva tudi Seminar 3: 'Economic doctrine and LA economic performance.'

Obe navedeni razliki bi lahko predlagatelj študijskega programa uporabili za izboljšanje nepopolne ekonomske smeri študija.

6. Skladnost strukture študijskega programa in obremenitve v KT

Magistrski študijski program latinsko-ameriške študije 2. stopnje zadovoljuje zakonske okvire oz. Merila.

7. Priznavanje predhodno pridobljenih znanj

FHŠ priznava kandidatom pridobljeno znanje, usposobljenost ali zmožnost, ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustreza splošnim oz. predmetnospecifičnim kompetencam, določenih s študijskim programom. Obveznosti, ki so jih študenti opravili v tujini v okviru mobilnosti se priznavajo v polni meri, v okviru posebnega postopka za priznavanje. Pri tem se vsaka vloga obravnava individualno, krediti in ocene, zbrane v tujini, se obvezno vpišejo v indeks oz. v prilogo k diplomi. Prav tako se v celoti priznajo študijske obveznosti študentov, ki so predmet izbrali v okviru meduniverzitetne mobilnosti in mobilnosti med članicami UP. Znanja in spretnosti, pridobljena s formalnim in neformalnim in/ali priložnostnim učenjem se ugotavljajo, preverjajo, potrjujejo in priznavajo skladno s pravilniki in drugimi akti UP.

8. Ocenjevanje, napredovanje, prehodi, načini in oblike izvajanja študijskega programa

Napredovanje in prehodi ter načini in oblike izvajanja študijskega programa so jasno navedeni.

9. Vpisni pogoji in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa

Pogoji za vpis in merila za izbiro v primeru omejitve vpisa so v skladu z zakonskimi določili ZVIS, prav

tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti.

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Diplomanti drugostopenjskega magistrskega študija Latinsko-ameriške študije bodo dobili naziv magister/magistrica Latinsko-ameriških študij(okrajšava: mag. lat.-am. štud.), v angleščini Expert in Latin American Studies.

SKLEP PRESOJE: Po mnenju presojevalcev izr. prof. dr. Mojce Ramšak, red. prof. dr. Vojmirja Franičevića in Domna Kosa, študenta, je potrebno magistrski študijski program druge stopnje Latinsko-ameriške študije na Univerzi na Primorskem, Fakulteti za humanistične študije **DOPOLNITI.**

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednica	izr. prof. dr. Mojca Ramšak	11. 10. 2012	
Član	Domen Kos, študent	11. 10. 2012	
Član	red. prof. dr. Vojmir Franičević	11. 10. 2012	

tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti.

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Diplomanti drugostopenjskega magistrskega študija Latinsko-ameriške študije bodo dobili naziv magister/magistrica Latinsko-ameriških študij(okrajšava: mag. lat.-am. štud.), v angleščini Expert in Latin American Studies.

SKLEP PRESOJE: Po mnenju presojevalcev izr. prof. dr. Mojca Ramšak, red. prof. dr. Vojmirja Franičevića in Domna Kosa, študenta, je potrebno magistrski študijski program druge stopnje Latinsko-ameriške študije na Univerzi na Primorskem, Fakulteti za humanistične študije **DOPOLNITI.**

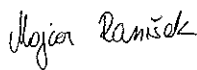
	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednica	izr. prof. dr. Mojca Ramšak	11. 10. 2012	
Član	Domen Kos, študent	11. 10. 2012	
Član	red. prof. dr. Vojmir Franičević	11. 10. 2012	

tako obseg študijskih obveznosti, ki se lahko priznajo, ter obseg možnih manjkajočih obveznosti, ki jih mora kandidat opraviti.

10. Dokončanje študija – pogoji, strokovni naslov

Diplomanti drugostopenjskega magistrskega študija Latinsko-ameriške študije bodo dobili naziv magister/magistrica Latinsko-ameriških študij(okrajšava: mag. lat.-am. štud.), v angleščini Expert in Latin American Studies.

SKLEP PRESOJE: Po mnenju presojevalcev izr. prof. dr. Mojce Ramšak, red. prof. dr. Vojmirja Franičevića in Domna Kosa, študenta, je potrebno magistrski študijski program druge stopnje Latinsko-ameriške študije na Univerzi na Primorskem, Fakulteti za humanistične študije DOPOLNITI.

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednica	izr. prof. dr. Mojca Ramšak	11. 10. 2012	
Član	Domen Kos, študent	11. 10. 2012	
Član	red. prof. dr. Vojmir Franičević	11. 10. 2012	